

Opetus- ja kulttuuriministeriölle

Arenen lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi varhaiskasvatustilain muuttamisesta

VN/480/2021

Arene katsoo lakimuutos olevan lähtökohdiltaan oikeasuuntainen. Lakimuutos ei kuitenkaan huomioi riittävästi eri korkeakoulusektoreilta varhaiskasvatukseen valmistuneiden ammattilaisten osaamista sekä lapsen että vanhempien tukemisessa. Lakimuutosta valmistelussa tulee ottaa eri korkeakoulusektoreilta valmistuneiden osaaminen ja asiantuntijuus niin lapsen kuin perheen tuen tehtävissä varhaiskasvatuksessa.

15 b § Lapselle annettava tuki ja tuen toteutus

Lapselle on annettava riittävä ja hänen tilanteensa edellyttämä tuki. Tuen tulee vahvistaa lapsen hyvinvointia ja terveyttä ja luoda kasvun, kehityksen ja oppimisen edellytyksiä kokonaisvaltaisesti. Lapsen ja hänen perheensä tukeminen edellyttää monialaista ja moniammatillista yhteistyötä. Ammattikorkeakoulussa sosionomitutkinnon suorittaneella varhaiskasvatuksen asiantuntijalla on osaaminen sekä lapsen että perheen tukemiseen vaikeissa elämäntilanteissa. Heillä on osaaminen myös lapsen tasapainoisen kasvun ja kehityksen edistämiseen. Varhaiskasvatuksen lisäksi sosionomitutkinnon suorittanut tuntee sosiaalihuollon palvelut. Hänellä on osaaminen monialaisen ja moniammatillisen yhteistyön tekemiseen varhaiskasvatuksen ja sosiaalihuollon yhdyspinoilla ja perheen ohjaamiseen palveluissa. Varhaiskasvatuksessa työskentelevien sosionomien osaaminen tulee ottaa huomioon ja käyttää täysimääräisesti lapsen ja perheen tuen tehtävissä varhaiskasvatuksessa.

15 c § Tuen tarpeen arviointi

Lapsen tuen tarpeet voivat olla moninaisia koskien lapsen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia ja terveyttä sekä kasvua, kehitystä ja oppimista. Lapsen tuen tarpeiden arviointi edellyttää monialaista ja moniammatillista yhteistyötä. Ammattikorkeakoulussa sosionomitutkinnon suorittaneella on osaaminen muun muassa lapsen sosiaalisen hyvinvoinnin ja osallisuuden toteutumisen arviointiin. Tuen tarpeiden arvioinnissa tulee lapsen lisäksi ottaa huomioon hänen perheensä sekä muut lapselle merkitykselliset ihmiset. Lapsen hyvinvoinnin ja terveyden sekä kasvun, kehityksen ja oppimisen tukeminen edellyttää riittävän tuen antamista myös hänen perheelleen ja muille läheisille. Sosionomitutkinnon suorittaneiden osaaminen tulee ottaa huomioon ja käyttää laaja-alaisesti lapsen tuen tarpeiden arvioinnissa.

23 § Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma on keskeinen työväline ja dokumentti lapsen tuen tarpeita määriteltäessä. Päiväkodeissa lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laatimisesta vastaa

varhaiskasvatuksen opettaja. Varhaiskasvatuksen sosionomin osaamista voidaan käyttää lasten ja perheiden palveluiden tuntemuksen osalta lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laadinnassa. Varhaiskasvatuksen sosionomin osaamisen huomioon ottaminen lapsen varhaiskasvatuksen suunnitelman laatimisessa on määritelty liian kapeaksi niin varhaiskasvatuslaissa kuin sen muutosesityksessä. Ammattikorkeakoulussa sosionomitutkinnon suorittaneella on osaaminen ja asiantuntijuus toimia laajemmin varhaiskasvatuksen opettajan työparina lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laatimisessa. Moniammatillinen yhteistyö lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laatimisessa on lapsen ja perheen etu. Moniammatillisuus mahdollistaa kokonaisvaltaisemman ja perusteellisemmän kokonaiskuvan muodostamisen lapsen tilanteesta ja sen dokumentoinnista lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Sosionomitutkinnon suorittaneella on myös lapsi- ja perhelähtöisten työmenetelmien sekä osallistavien dokumentointikäytäntöjen osaaminen, mitkä ovat eduksi lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laatimisessa. Varhaiskasvatuksen sosionomien työrooli lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laadinnassa tulee määritellä uudelleen lakia muutettaessa siten, sosionomin osaaminen tulee täysimääräisesti ja parhaalla mahdollisella tavalla käyttöön.

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry

Mervi Vidgrén

puheenjohtaja

Samuli Maxenius

va. toiminnanjohtaja